

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

La restauració

La nova restauració. Heu-vos ací com hauria d'anomenar-se el període polític en què hem entrat. Restauració, no monàrquica, com la que inicià el cop de Pavia, ans constitucional, jurídica, econòmica, ètica.

La dictadura ho havia trasbalsat tot, ho havia tirat tot en l'aire, i s'ha de tornar a posar cada cosa al seu lloc.

El sufragi, el jurat, el dret de reunió, el d'associació, el de lliure emissió del pensament, totes les garanties individuals, totes les prerrogatives ciutadanes havien estat sospesos pel Primo.

Quan torni a haver-hi eleccions, els ciutadans no se'n recordaran ja d'on els toca votar, perquè n'havien perdut el costum.

Quant a fer de jurat, ja no hi anaven, abans del 13 de setembre, o hi anaven de molt mala gana.

Potser per això passà el que va passar; per la inapetència cívica crònica d'Espanya.

No estimàvem prou les minses llibertats que usufruïàvem, no exercíem els drets que ens reconeixia la Carta del 76, i per això els vàrem perdre, ens els van prendre.

Ja cal que ens esmenem i que, al mateix temps que es procedeix a la restauració externa, ens apliquem a la interna.

Hom ha de posar dret tot el que el dictador havia tombat, i hem de mirar de llaurar una mica més dret d'ací endavant, també nosaltres.

Sense aquesta restauració íntima del ciutadà, sense aquesta reforma interior, l'altra no duraria gaire, significaria molt poc, fóra de témer que la primera ventada se l'emportés.

Perquè no hem d'oblidar que la Constitució no la constitueix la lletra el text de la llei, ans l'esperit dels homes que li donen vida.

No hem d'oblidar que és el poble el que fa el govern, i no el govern el que fa el poble.

Envers la normalitat

Fa l'efecte que sigui cosa decidida la tornada a la normalitat. De les declaracions del cap del Govern no pot desprendre-se'n sinó això. No obstant, les gents comencen a témer ésser defraudades.

Hom cregué que el restabliment de les garanties fóra cosa de pocs dies. De poques setmanes, tirant pel cap alt. Els dies i les setmanes passen, i la normalitat no és restablerta. Cada dia, però, ens és promès que ja no pot trigar.

Es evident que hi ha dificultats d'ordre polític que obstrueixen el camí i que priven, per tant, avançar amb pressa. Amb tot i això, no veiem que es realitzi un esforç extraordinari per superar aquestes dificultats i vèncer-les.

També ens xoca l'actitud dels qui, dient-se liberals i esquerrans, afirmen en públic que és preferible esperar que els esperits es calmin.

Francament, no veiem aquesta excitació enlloc. Més aviat observem una tranquil·litat, una seguretat i una enteresa que ens

fan suposar que aquests temors no tenen fonament.

En caure la Dictadura, hi ha hagut esclats d'alegria, hom dirà.

Però és una cosa estranya, anormal, la joia, en el presoner alliberat? Pobres de nosaltres, que l'entusiasme, la joia, l'alegria, no haguessin fet acte de presència!

Si després de sis anys de dictadura, de silenci i de règim de força, en desaparèixer, en esvair-se les tenebres, el poble hagués romàs en actitud encara consirosa, l'alegria i l'entusiasme populars no haguessin esclatat, hauríem aleshores hagut de pensar que érem un país condemnat a incapacitat perpètua, que érem mereixedors de la Dictadura que acaba de caure i de totes les Dictadures que imposar-nos volguessin.

Sense exageració de cap mena, podem dir que el poble, en general, ha donat proves d'un esperit de tolerància i de comprensió que, parlant amb franquesa, conegudes les nostres condicions temperamentals, no era d'esperar. Poble viu, coratjos, més arrauat que reflexionador, podria esperar-se'n ben bé un desbordament de con-

sequències, indesitjables, insensates, fatals. I no ha ocorregut res d'això. Al contrari. Hom ha vist desaparèixer la Dictadura al so d'algunes manifestacions de disgust per als que, a l'ombra de l'arbre caigut suara, havien fet el que més els convingué de la voluntat pública i d'altres coses que mereixien més consideració i més respecte.

Així les circumstàncies, no restablir les garanties és quelcom incompreensible i que posa una ombra de temença en aquells que saludaren en la situació nova la tornada del país a la vida normal.

De totes formes, un dia i un altre dia insistirem per tal que la normalitat juri-

dica sigui restablerta d'un cop i del tot. Cal que, després de sis anys de règim excepcional, hom pugui dir l'escriure amb llibertat les coses que pensa i les que vol.

ANGEL PESTAÑA

AMICS DE "LA CAMPANA DE GRACIA"

Tenim molta feina a fer. Ajudeu-nos. Què ha passat en el vostre poble en aquests darrers anys? Digueu-ho. Cal saber-ho tot. El que ha passat, no pot tornar mai més. Cal que ens expliqueu el què heu vist d'ofès, de desatès, de terrible, en aquest somni horrorós que acabem de passar. Parleu. LA CAMPANA DE GRACIA, avui, com ahir, vol ésser veu del poble.

L'auto de la Dictadura

—I jo deia que guiava tan bé!

Un front d'esquerres

El Sol" del passat dia 7 publicava el següent editorial, amb l'essència del qual estem absolutament d'acord.

"Si és cert, com sembla, que el senyor Cambó es prepara a constituir un gran partit nacional capaç d'empendre's, amb totes les garanties necessàries, la governació del país, ens semblarà molt bé. Si les columnes principals d'aquest partit han d'ésser, segons diuen, homes de tan clara intel·ligència, enlairada moral i neta història política com els senyors Ossorio i Gallardo i comte de la Montera, el partit nacional del senyor Cambó neixerà amb plena autoritat i mereixerà tots els nostres respectes. La creació de semblant partit serà, o hem d'esperar que sigui, la comprovació de què els vells i desacreditats partits que feren inevitable el cop d'Estat han passat, efectivament, a la història, per a no tornar-se a aixecar. I demostrarà, una vegada més, que la Dictadura no tenia raó d'existir, i sols estava obstruint el camí de la reconstitució espanyola.

"Però el partit nacional del senyor Cambó serà, fatalment, un partit de dretes, encara que siguin, al cap i a la fi, dretes modernitzades, europeïtzades, de les que Espanya no s'hagi d'avergonyir. I no fóra difícil, que les extremes dretes, exclouïdes d'ell, es reorganitzessin també aviat, car la Dictadura les ha deixat intactes i fins enrobustides.

"Mentrestant, davant d'una força conservadora tan formidable, hom no veu tan sols iniciar-se un front d'esquerres equivalent. S'observa, pel contrari, una dispersió d'esquerres que no semblen haver-se fet càrrec del moment present, ni de les possibilitats futures. Hi ha quelcom positiu i ferm: les organitzacions obreres, i res més. Fora d'això, elements dispersos i desorientats. Forces, totes elles, que no sols s'anul·len entre si, sinó que no deixen que es manifesti l'enorme força liberal difusa que cerca en va i a cegues un nucli al voltant del qual poder agrupar-se.

"I no obstant, és indispensable i urgent que, davant la formació conservadora, s'alci una equivalent liberal. No ho exigeixen sols les idees liberals: ho necessita la vida del país".

L'engranatge

L'ACUSAT s'aixecà i digué:

—Si tinc quelcom a dir en defensa pròpia, senyor President? No; res en absolut. M'he confessat autor del crim, i estic preparat per a rebre'n les conseqüències. Abans que se'm condemni, però, voldria parlar al Tribunal i a aquests senyors que composen el jurat. No seré llarg, i suplico de tot cor que se'm deixi parlar lliurement.

Davant de l'assentiment del president del tribunal, l'acusat es disposà a parlar, però esperà que el públic que hi havia a la sala callés a instàncies de la campaneta del president. Un cop el silenci s'escampà pel seu entorn, començà:

—Ací on me veu, senyor President, vàreu sortir de la borderia. Sóc fill de pare i mare desconeguts. Aquesta és la meua filiació civil, encara que, a dir veritat, no és això el que m'ha preocupat més de la meua existència. Per la gent rica, que pot viure com a persones, això dels pares representa un seguit de sentiments i d'ofenes pels dies del sant de cadascú, pels aniversaris, per la primera comunió i altres esdeveniments als quals se'ls dona molta importància per afirmar l'amor dels fills. Per nosaltres, pobres dissortats, abandonats per la fortuna, els pares representen un raig de plantofades i de puntades de peu. Es per això que no em queixo de la meua sort. De més, tenir fills, aviat serà un luxe de ric. No cal que parli de la meua vida de petit; és massa trista, i no tinc ganes de plorar recordant els dies de la meua reclosió, sota la vigilància dura de les que deien ésser les nostres mares. En sortir d'aquella casa d'altres parets, fou per entrar en una pastisseria, on els tractes foren pitjors. No hi havia altra solució que fugir, i així ho vàreu fer. No creure mai que Déu sia per tot arreu, puix enlloc l'he trobat, ni de petit, l'edat en la qual tots ens fem mereixedors del seu amor.

El president del tribunal l'avisà que, si seguia per aquest camí, no el deixaria acabar, i després d'una pausa, la suficient perquè el públic callés, continuà:

—Doncs, bé: als dotze anys acabo la primera etapa de la meua vida, la qual pot considerar-se bona, amb tot i haver transcorregut entre gent molt dolenta; la segona és d'aquelles que menen a la força, i és en aquesta en la qual començo la meua història. Vàreu fer una mala coneixença, el "Sendo", xicot gravat, sec, de cabells grocs, pit estret, ulls de gat, sempre disposat a fer mal. Sense que em fos possible explicar-me el perquè, exercia sobre meu una fatal influència. Tinc de confessar que em feia por. Jo era més fort que ell, físicament; però no tenia el seu mal instint. Vàreu estar més d'un mes sense dir-li res, i vàreu conservar-me honrat.

—¿De què vivies?—preguntà el president.

—Collia burilles per un contrincant de "La Tabacera", el qual tenia el magatzem en un pis del carrer d'En Trenta.

Del públic va sortir-ne una gran rialla, ofegada per la campaneta del president.

—Un dia em passejava amb el "Sendo"—ja s'havia apoderat altra vegada de la meua voluntat—, i, en passar per davant d'una tenda de queviures, em digué:

—"Ací hi ha diners pel que no tingui por. Espera'm allà baix."

I sense ni saber com, va desaparèixer del meu costat, i entrà com un llamp dintre de la tenda. Jo em vàreu quedar clavats, i com una al·lucinació, vegí que el mal company saltava el taulell, obria un calaix, s'omplia les mans i, en un dir Jesús, tornà a sortir corrent. De dintre la casa sortiren crits; vàreu apretar a córrer com impulsats per una força estranya. Al cap de poc tornàvem a estar junts, en una taverna del carrer del Teatre. Menjava perquè tenia gana, i bevia per fer-me passar la por. El "Sendo" també *privava* de valent, i això fou el que ens va perdre. Començà a enraonar, a fer el *maco* contant la seva gesta, i com que allà on hi ha gent de mal viure, hi ha *xivatos*, al cap de poc entràvem a la "delega", i fa un any que, un bell matí soletat, s'obrien les portes de la presó i em trobava al carrer amb un pilot de bones resolucions al cap.

No obstant, ací em teniu; i aquest cop quasi per res; perquè he mort un home. Doncs, bé; senyor President: jo li asseguro que la culpa no és meua. Oh! no, temi no. No vull fer càrrecs a la societat. No sóc cap anarquista. Del que ha passat ningú en té la culpa; però si els jutges que em condemnaren la primera vegada haguessin estat més indulgents, no hauria fet el que he fet. Això és molt fàcil de demostrar, puix tot seguit que vàreu sortir de "La Model", vàreu cercar treball. Tenia disset anys, però semblava tenir-ne vint-i-cinc. Era fort com un home. Però a tot arreu em deien: "¿On treballaves, abans de venir ací?" I del fil a l'agulla, es descobria que sortia de la presó. Aleshores em despatxaven sense contemplacions. En quantes portes he trucat! Fins que un dia que moria de fam, vàreu robar un moneder de senyora. ¿Què hauria fet, senyor President, al meu lloc? Ja que no hi havia treball per a mi, com que em calia menjar, no hi havia altre remei que robar. Ja sé que vol dir-me: ¿per què no me n'anava allà on no em coneguessin, oi? Necessitava diners per a fer-ho, i, de més, estava molt abatut. Com ja sabeu, l'honradesa, entre gent com nosaltres, és una planta molt fràgil.

I és així com vàreu convertir-me en lladre. Després del moneder, vingué una altra cosa, i quan hom es decideix a robar, està propens a fer alguna altra cosa. És fatal!

Un dia el sorprenen i es veu obligat a matar per evitar ésser reconegut. M'ha passat a mi, ha passat als altres. Pot estar ben segur que quan vàreu entrar a casa d'aquell pobre vell, no pensava fer-li cap mal. La prova més gran que no hi havia premeditació, com vostè ha dit, és que anava sense armes. De més: em creia que a la casa no hi havia ningú. Sols en sentir demanar auxili, vàreu perdre el cap, vàreu saltar al seu damunt i vàreu apretar-li el coll fins que va callar.

Senyor President, he acabat la meua història. Ara pot fer de mi el que vulgui. Enviar-me a Figueres, a Ceuta o a Santoña. Tant me fa! El que us he contat no ha estat per salvar-me—encara que senti moltíssim haver escanyat aquell pobre vell—, sinó per a explicar com i per què he esdevingut criminal, davant la impossibilitat de poder fer altra cosa.

VELL FAUNE

La salutació a Miquel d'Unamuno

MESTRE Unamuno: Entreu de nou a la terra ibèrica, amb 67 anys al damunt. La vostra barba és blanca, i el vostre cap també. Però el pas vostre és ferm, categòric, i el puny es clou amb seguretat manifesta damunt de qui gosa negar-vos la vostra glòria. Part del jovent de LA CAMPANA DE GRÀCIA us conegué de prop, sabé qui éreu en l'hora solemnnal del vostre sacrifici patriòtic quan en terres estrangeres sabieu ésser consciència i esperit jove.

En tornar a la vostra pàtria, la pàtria vostra, la que vós honoràveu i representàveu amb la gran dignitat de la saviesa i de l'honorabilitat, porteu amb vós la gesta heroica que fa grans els homes, la d'haver sabut ésser: moment d'humanitat, representació viva de la vostra terra.

En vós, LA CAMPANA DE GRÀCIA saluda un dels esperits més fermes i més joves de l'Espanya nova, de la que vol no continuar pas una tradició de dissorts, sinó obrir un nou camí a la gran democràcia que s'inaugura.

BEN VINGUT SIAU, MIQUEL D'UNAMUNO, EL VERITABLE "DON MIQUEL" DE L'HORA NOVA.

EL CAS DEL "CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS DEL COMERÇ I DE L'INDUSTRIA"

Tenim noves que Angel Ossorio i Gallardo, un home que no és pas de la nostra corda política, ha activat prop del "Tribunal Suprem" algunes indicacions per tal que fallin sobre la qüestió del local del "Centre Autonomista de D. del C. i de la I. Si s'ha tornat a les antigues Juntes l'"Ateneu de Madrid", l'"Acadèmia de Jurisprudència", els "Col·legis d'Advocats", etc., etcètera, també és just que totes les entitats que han vist truncada la seva vida social, tornin a ésser el que eren.

Digui el que digui en Cambó,

nosaltres no tenim pas les mateixes conviccions. No hi estem conformes. Està molt bé que la gent de la dreta, que tota la gent de dreta, estigui interpretada i representada pel senyor Cambó. Però la gent d'esquerra no pot estar-hi conforme de cap de les maneres. Si el senyor Cambó creu que ja ha passat de moda la divisió de política de dretes i esquerres, LA CAMPANA DE GRÀCIA i tots els homes que la feren, la fan i la faran, creuen que la divisió de dretes i esquerres és eterna i necessària. Sense dretes i esquerres, no hi ha política, ni forma de governar un poble. És que els "republicans" i els "democràtes" dels Estats Units no és un problema de dretes i esquerres? És que els conservadors de Baldwin i els "traunionistes" de MacDonald no representen dreta i esquerra? És que els socialistes de Mülller i els nacionalistes del "Case d'Or" d'Alemanya no és un problema de dretes i esquerres? És que França, amb llurs matisacions polítiques, no és la fórmula de dretes i esquerres?

Clar que això no passa a Itàlia; però nosaltres no veiem pas el país com un reflex del sistema mussolinista, sinó com un germà de la resta dels països civilitzats.

ARA MÉS QUE MAI el problema d'Espanya i de Catalunya és un problema d'ESQUERRES I DRETES.

JÀ SOU DE L'ESQUERRA CATALANA?

Amics: cal preparar-vos. Les eleccions s'acosten amb més rapidesa del que vosaltres mateixos us penseu. Si sentiu a dir a les dretes que encara n'hi ha per temps, no en feu esment. Elles, però, ja treballen, per a sortir elegides i guanyadores, com abans. Cal que us adoneu que ja no és possible dormir; que cal que el nou Parlament sigui mirall de joventut i de gent nova; cal que al Parlament hi vagi una generació disposada a demanar responsabilitats morals als qui trencaren una tradició constitucionalista i desferen el país de dalt abaix.

El silenci català

Heu-vos aquí el tema cabdal del qual es parla fa dies: aquest silenci pairal que lloen en general els homes de les majories.

Els causa una admiració tan gran, veure el nostre poble que amb la més ferma unió va seguint sa tasca noble sense un estrident corcò!...

És com si en un hospital, on cada llit és un drama, es des del cas sense igual que fos el més greu malalt qui menys es dol i s'exclama.

Com si, en un combat ardit, un soldat molt mal ferit —impediment que es deixa— no llencés mai una queixa ni un ai ni un gemec ni un crit.

Mes ara es veurà aviat que el poble de casa nostra tan quiet, tan assenyat, per més que a estones fa l'ostra, no és submis ni és resignat.

Rostres enlaire, els caps cots; que la llibertat s'agenci; que ens veiem les cares tots, i s'acabarà el silenci i refloriran els mots.

Que el silenci català és una virtut austera que fa temps vam heredar d'En Pere... o d'En Berenguera, i ningú no ens la prendrà.

No és el silenci del mut, del que té moltes escòries a abscondir, del que ha temut que li retreguin històries, del covard o del sorrut...

El silenci català és la flema concentrada del pacífic ciutadà que rep una bufetada sense poder-s'hi tornar.

FORLIFE

Llibres que recomanem als nostres amics obrers

La lleialtat a l'època, de J. Aiguader i Miró.

Venus i els bàrbars, de Lluís Capdevila.

Els polítics catalans, d'A. Roviri i Virgili.

El Sargento Grischa, d'Arnold Zweig.

Les llàgrimes de Sant Llorenç, de Pere Coromines.

La internacional sangrienta de los armamentos, d'Otto Lehmann.

La Monja, de Diderot.

ORIENTEU-VOS

Penseu que el problema és més profund del que imagineu. Les eleccions deuen portar al Parlament la gent que en els sis anys darrers ha sabut mantenir-se allunyada de tot contacte amb la gent que manava. Fixeu-vos bé en qui s'acosta ara a demanar ajut i en negar que ha-

La columna de l'esquerra

EUSEBI COROMINES

EUSEBI Coromines fou un dels grans periodistes republicans de Catalunya. No és pas la conseqüència l'únic mèrit que cal atribuir als republicans. Un home que és tossut, també és conseqüent a la seva manera. No és pas això. No cal la persistència, tan sols; cal, també, la intel·ligència, per a ésser digne del nom de repúblic.

El gran periodista i el gran polític que fou Eusebi Coromines, que morí vell i pobre, voltat de l'estima i el respecte de tothom, car àdhuc les dretes tingueren que ajupir-se davant del prestigiós nom del qui portà a "La Publicidad" d'aquell temps magnífic—En Junoy, En Costa, En "Doys", En Marquina, En Moragas, l'Aguirre, etc...

—el to d'una democràcia europea que, davant dels problemes i dels conflictes greus del començament del segle, sabé mantenir-se ben digna i reconegudament capaç de dirigir un poble. Aquest suposat gregarisme esquerrista que les dretes ens imputen, ha estat sempre fals. L'esquerra, amb tot i les seves variants i matisos, sempre ha tingut un contingut doctrinal estructurat i delimitat. Clar que per a les dretes els problemes són més senzills de resoldre, perquè tan sols tenen que defensar el capitalisme i l'ordre —i l'ordre tots sabem com es defensa!—; però les esquerres inicien els seus doctrinarismes en una democràcia liberal i van seguint fins arribar a l'anarquia més desenfrenada. I els homes de l'esquerra, quan es situen en un fons, cal que defensin fermament la seva ideologia i siguin reflexius i comprensius per les altres ideologies afins.

Aquest és el paper que va representar Eusebi Coromines en la nostra política. Molt abans de que Edouard Herriot digués la frase que ha quedat, per l'interès polític: "Pas d'ennemis à gauche!", Eusebi Coromines portava aquesta tàctica en la seva vida política i periodística. Era un home apassionat que, sota d'una fredor i una calma extraordinària, sabia qui eren els que no sentien les idees que més o menys defensaven de llavis enfora.

Tota la seva tasca política i periodística mereix una consagració. Els republicans d'ara, els que comencen a comprendre que la seva actitud política no és pas la d'uns espectadors trivials; la d'uns xerraires desenfrenats de taula de cafè; la d'uns jugadors de "tresillo" conseqüents en el pagament de la quota al casinet del barri. Ésser republicans, en aquesta hora, vol dir ciutadania. I els ciutadans no són transeünts.

Eusebi Coromines fou espill de polítics intel·ligents, comprensius, nobles i conseqüents. Ell és un dels homes que més saberen fer-se estimar pels qui coneixien de prop la seva tasca de cada dia.

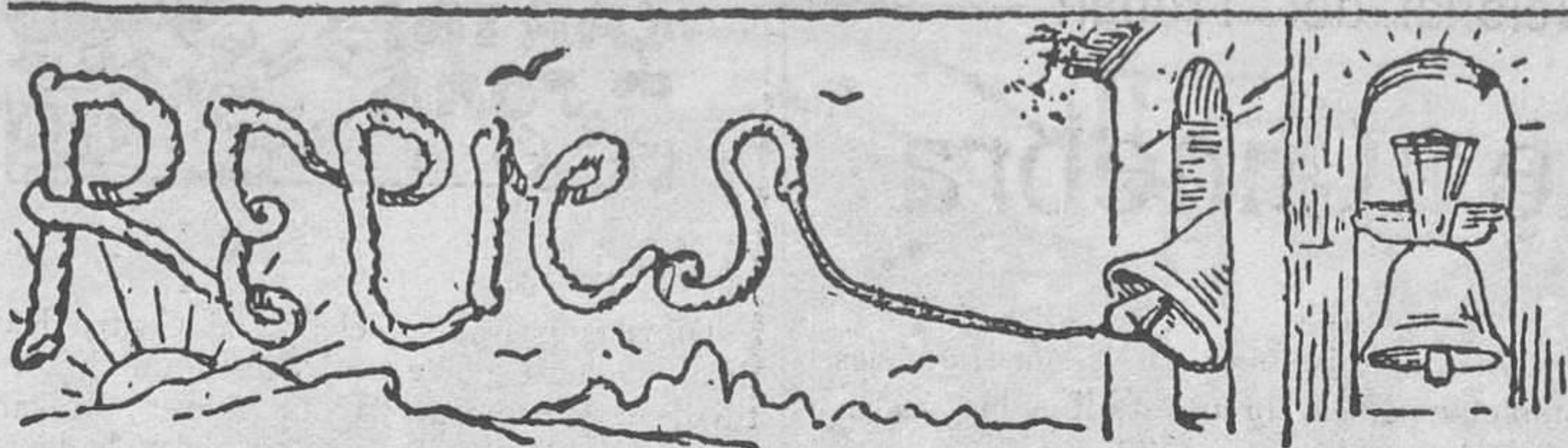
L'homenatge a Antoni Maria Sbert

DIUMENGE passat, al mig dia i al Restaurant del Parc, tingué lloc el vermut amb què estudiants, obrers i intel·lectuals homenatjaren Antoni M. Sbert, l'estudiant perseguit i confinat per la dictadura.

La sala del restaurant, a pesar del temps rúfol i desapacible, era plena de gom a gom. Amb l'homenatjat, ocuparen la taula presidencial, Joaquim Balcells, Ferran Valls i Taberner, Lluís Capdevila, J. M. Lledó, Molins i Fàbregues, Baronet, Carreres, Antoni López, editor de *La Campana*, Escrig, Carreres, i altres. Es reberen adhesions de Josep M. de Sagarra, Josep Pla, Pere Coromines, Trias de Bes, Amadeu Vives, etc.

Parlaren els senyors Carreres, Tusquets, Bonet, Pujol i Font, Granier i Barreras, Lluís Capdevila, González, Foraster, Baronet, Sales, Valls i Taberner, Escrig, i l'homenatjat.

La festa tingué un ambient de cordialitat, d'entusiasme, i de fe en un esdevenidor de democràcia, intel·ligència i llibertat.

FENOMENS

Notícia de "Las Noticias": Una bona senyora, a Puerto Rico, ha infantat, d'un sol cop, tres criatures: una de blanca, una de negra i una de mulata. Si no tenen la cua rossa, no farem res. Fenomen per fenomen, ens quedem amb En Francisquet.

UN QUE ES BELLUGA

El comte de Romanones, vinga manifestar-se. L'illustre coixet no aspira, però, a gran cosa; només a fer-nos feliços, si el deixen fer i si... li tornen aquelles pessetes de la penyorera.

Per nosaltres, que cobri i que calli. I a caseta, que ara ja no estem en edat de retirar tard.

LES FINANCES A AMÈRICA

Per un cablegrama que ha rebut la nostra Premsa, ens assabentem que a Chicago s'hi acaba d'establir una dictadura econòmica.

Dictadura econòmica?... Quina ganga, cavallers!

Al revés de la nostra, que ens ha costat molts diners.

GRANS NEVADES

D'ençà que no patim la dictadura—o que en patim només les conseqüències—, vinguen trons i llamps i vinga neu.

Naturalment, els quatre gats de la "Uva Passada", volen suposar que això és un càstig del cel.

Càstig?... ai, tarambanes!

Es que ignoren la dita popular?

"Any de neu, any de Déu!"

TASCA PRÈVIA

Cal que la gent que té cura del Cens, comenci a preparar el padró d'electors.

Llistes, llistes, vinguen les llistes electorals.

Però no les llistes que van fer els corbs quan els corbs manaven.

Unes llistes ben noves, ben netes, i confeccionades a la llum del dia.

D'ara endavant, si ens afaiten, volem que ens afaitin de cara al sol.

"DECÍAMOS AYER..."

Magnífica rebuda la que s'ha fet, al Nord, al professor Unamuno.

Entusiàstics aplaudiments i visques de tot el poble.

Ara falta, només, veure com el rep qui té obligació de rebre'l millor que tothom.

Ens referim a la rebuda de desgreuge que es mereix per part de qui li féu més mal.

RETRAT QUE NO TÉ SORT

Un diari de València diu que en una aristocràtica societat valenciana d'Agricultura s'ha plantejat un curiós problema entre els socis. La majoria d'aquests demanen que desaparegui del saló principal el retrat de l'ex-dictador, a la qual cosa s'oposen els pocs elements que queden de la U. P. El president de la dita societat, enemic de què sorgeixin qüestions, ha trobat la solució, que consisteix en fer reformes en el saló—que fa poc han restaurat—i, amb aquest motiu, treure el retrat.

L'ex-dictador pertanyia a dita societat, on se'l festejava sempre que anava a València.

AIXÒ NO POT QUEDAR AIXÍ

Aquests sis anys—i "pico"—de dictadura han servit, si no per altra cosa, per a canviar el nom dels carrers de Barcelona i d'altres poblacions.

Aquests carrers tenien noms que han estat substituïts per altres, Perquè cal que aquests noms—que ens recorden dies que no volem recordar—desapareguin, vagin fora. I que no tornin mai més.

DESPRÉS DEL XAFEC

Diu el corresponsal, a Madrid, de "L'Echo de Paris", parlant del dictador caigut:

"Tots l'han abandonat. Ni un amic, ni l'ombra d'un que va a demanar un favor, d'un que ve a remerciar-ne un altre, no res. El desert, la derrota, el silenci."

SENYORES PACIFISTES

La "Lliga Femenina Internacional" ha presentat un escrit a MacDonald; una sol·licitud. Es tracta d'un document a favor del desarmament en mar i en terra.

Apa, "mister", sigui galant amb les dones, una vegada a la vida.

ARREMEMORATS

A Sevilla, a Mataró, a Sabadell, a Castelló; més amunt i més avall, a la dreta i a l'esquerra, per tot arreu s'han produït esclats d'entusiasme, més o menys sorollosos, segons el tarannà dels ciutadans.

Aquí, a Barcelona, cap i casal del seny, encara no ens havem engrescat massa.

Ni hi ha per què. Tot està igual; sembla que fou ahir.

DIALEG COLLIT AL VOL

—Escolti, senyora Anastàsia... i vostè, que no se'n va?...
—Jo sóc vella, i no puc córrer.

—Es que no la necessitem per a res.
—A poc a poc; de mica en mica; passet a passet, ja veurà com també tocaré el dos.

—A les tres, doncs!

UN AJUNTAMENT EXEMPLAR

El poble d'Irun estava indignat contra el seu Ajuntament. I és que l'Ajuntament volia votar quinze mil pessetes per a fer obres a l'església i cinc mil per a regalar una mitra al bisbe de Santander.

Amb l'actitud, gens tranquil·litzadora, del poble, l'Ajuntament canvià d'opinió.

PROPAGANDA CARA

"L'Action Française", revela nous detalls del contracte que amb "Le Temps" tenia el govern de Primo de Rivera.

Diu que "un periodista espanyol" lliurava a "Le Temps", en concepte de pagament per a la propaganda de la Dictadura, 30.000 pessetes mensuals, o sigui un milió i mig de francs a l'any.

Si que ens ha sortit cara, aquesta propaganda!

LA XICALLA I EL DOGMA

La polèmica tàcita entre el papat i el musulanisme s'emboïca un xic més cada dia.

El "Duce" ha declarat recentment que "les societats esportives de la joventut havien de regir-se com les societats laiques de l'Estat."

La gimnàstica—deu pensar Mussolini—no és pas un dogma. Però el Papa—tot i el seu deure de no fer criatures—creu que la jovenalla pertany tota ella a l'Església.

PLOREU, PLOREU, NINETES

En general, l'efecte que ha produït a l'estranger la crisi total d'Espanya, ha estat sensacional. Segons la premsa d'alguns països, fins i tot dolorós.

Alguns diaris s'han allargat a dir que ho senten molt.

Nosaltres també, però no podem plorar. No podem plorar, perquè fins ara no ens deixaven riure.

TRETZE SÓN TRETZE...

Un diari tan assenyat com "Las Noticias"—tan assenyat, que molt sovint es lleva sense "senyar-se", com el dia que tots publicaren la famosa nota del Dictador menys ell—, aqueix diari, doncs, fa remarcar, ara, la influència del número 13 en la passada Dictadura.

I això, aquesta brometa, l'endemà mateix d'estar de cos present l'interfecte.

Si això no és "sistema egipci", ni mai.

La columna de la dreta

ENRIC MAYNÉS

EL nom d'En Maynés ha tornat a tenir un moviment d'actualitat. Era regidor i cap de majoria municipal el tretze de setembre, i encara que va quedar molt malament com a "Conseller", l'home sempre ha tingut l'esperança de tornar a ésser, un dia, personatge influent en la nostra vida municipal. És un excellent estrateg, amic d'En Cambó, educat en el rusc de la Plaça de la Cucurulla, hereu de l'herència de Duran i Ventosa.

Enric Maynés ha estat un dels representants d'aquella "Joventut Nacionalista de la Lliga Regionalista", que en l'hora simpàtica que uns quants minyons de diversa significació política com Nicolau d'Oliver, i Bonfill i Mates, per exemple, s'allunyaren de la directiva camboniana, restà a la "Joventut", junt a determinats elements que, més tard, hem vist quin rendiment donaven. En Maynés era dels polítics, dels de la política realista, dels que creien que el construccionisme polític tenia més eficàcia que la idealització d'un partit. A l'Ajuntament duqué aquest pensament polític de realitzacions.

D'acord amb l'Emilià Iglesias, duqué una política molt real i molt constructiva. I en l'hora que calia fer un gest que li donés una acusada personalitat política, en l'hora que calia ésser un home brillant i de positiu sosteniment, ell, com el marquès d'Alfons, defugiren de fer-lo, deixant abandonats els interessos de la Ciutat en mans del primer que, en nom d'un principi personal, els ho demanava. No era pas aquesta la promesa feta en l'hora de prendre possessió. No era pas aquesta la posició d'un home que regentava la direcció d'una majoria com la de la "Lliga Regionalista"; no era pas aquest el deure de l'home jove que calia que donés la sensació de vitalitat i de poble precisa, per a demostrar que Barcelona tenia un Ajuntament digne del seu nom i de la seva història. El senyor Maynés, cap d'una majoria regionalista, deixà en mans dels homes de la dictadura, dels que entraven en la casa sense altra autoritat que la que ells mateixos s'atribuïen, els interessos que prometé defensar brillantment, valentment, en l'hora de les eleccions municipals.

Ho complí?
No.

Suposem que, ara, el senyor Maynés no tindrà la pretensió de tornar a formar part d'una candidatura en la que no sabriem en nom de què i de qui hi aniria.

L'home d'actualitat

Es Francesc Cambó, el "santó" de "La Lliga". Es mou, es belluga, viatja de Madrid a Barcelona, té conferències amb monàrquics i conservadors.

No creiem que al poble l'hagi d'interessar la política de Cambó. Cambó, a l'empar i amb la col·laboració de "La Lliga", ha fet una política eixuta, àrida, que no ha donat cap profit a Catalunya. Amb la política de Cambó, el poble hi guanya poc, car la seva, és una política que sols pot beneficiar els rics, les grans Companyies. No és pas Cambó l'idealista que necessitem. És un financier. I la política d'un financier, als obrers que guanyen poc, que no poden vestir-se, que no poden menjar, que no poden educar-se, no els interessa.

A Cambó, més que Catalunya, l'ha interessat el poder. És un ambiciós vulgar.

Deixem que se'n vagi, que formi—amb els rics, els conservadors, els ministrables—aquest famós partit nacional. Així el podrem combatre més obertament.

UNA NOVA HORA DE LA DEMOCRÀCIA

Mireu-vos-la. És esplèndida. No vulgueu pas deixar perdre l'ocasió d'ésser espill de ciutadania. Estigueu convençuts que si sabeu unir-vos, sou mestres del país. No vulgueu ésser tan sols espectadors; tingueu la valentia, amb vosaltres mateixos, d'ésser homes en aquesta hora sagrada.

La Legislació Internacional del Treball

L'Oficina de Ginebra

IX

DESPRÉS d'haver examinat a grans trets la constitució i l'obra de les conferències del treball, creiem indispensable, per completar aquest breu estudi sobre la legislació internacional obrera, de donar una idea el més clara possible, de com està organitzada burocràticament l'Oficina Internacional del Treball i de com funciona sota la direcció d'un Consell d'Administració compost de trenta-dues persones. Aquestes trenta-dues persones són designades de la següent manera: setze, representen els governs, i les altres setze representen, per meitat, vuit els patrons i vuit els treballadors.

Dels setze representants del govern, deu són nomenats per aquells membres de la S. de N. la importància industrial dels quals és considerada superior, i els altres sis són nomenats pels membres que designin expressament els delegats governamentals a la Conferència, exclusió feta, naturalment, dels delegats d'aquells deu països escollits com a grans potències industrials.

Els càrrecs de consellers són d'una durada de tres anys. Els membres del Consell elegixen ells mateixos llur president. El Consell es reuneix a les èpoques que ell mateix acorda, i està obligat a celebrar una sessió especial sempre que, almenys, deu dels seus membres ho demanin per escrit.

Ja hem dit que la missió essencialíssima del Consell d'Administració és la d'establir l'ordre del dia de les sessions de la Conferència. Aquest Consell és l'únic que està facultat per a una missió delicadíssima: el nomenament del director general de l'Oficina Internacional del Treball, és dir, de la persona encarregada de dirigir tècnicament tota l'organització burocràtica de Ginebra pel que respecta a les qüestions obreres.

Hem volgut subratllar la importància d'aquesta facultat del Consell d'Administració, perquè, de fet, el Director és la veritable ànima de l'Oficina Internacional del Treball. Les seves atribucions i les seves enormes responsabilitats l'obliguen a ésser gran "chef" animador del B. I. T.

El director de l'Oficina Internacional del Treball és el qui respon, davant del Consell, de la bona marxa de l'Oficina, assisteix a totes les sessions del Consell, tria el personal tècnic i burocràtic i, finalment, dirigeix el Butlletí periòdic que publica el B. I. T.

Per cert que aquest butlletí, redactat en anglès i en francès, com la gran majoria de documents i publicacions de la Societat de Nacions, presta un excellent servei informatiu, divulgant els acords, obra particular del govern d'un país o resultat d'una Convenció interessant la vida internacional del Treball. Totes les entitats obreres, Ateneus, Sindicats, Centres Professionals o culturals, haurien de demanar que els fos tramès i haurien de recomanar-ne la lectura a llurs socis. Ultra el butlletí a què acabem de referir-nos i que té un gran interès documental i estadístic, l'Oficina patrocina la publicació de la Revista Internacional del Treball, en la qual apareixen, sovint, interessantíssims estudis sobre qüestions obreres.

El Director de l'Oficina esmentada, a més a més, omple funcions de secretari de la Conferència i fa arribar, a mans de tots els membres i amb quatre mesos d'anticipació, l'ordre del dia de les sessions.

El Consell d'administració, ja hem tingut ocasió de veure, també, com, sense arribar a tenir una veritable força coercitiva, està facultat per cridar a l'ordre els que manquin a alguna Convenció. En aquest sentit, ve a ésser una mena d'òrgan jurisdiccional combinat amb el Tribunal permanent de Justícia Internacional, el qual ja hem dit que falla, en darrer lloc, els litigis plantejats per qüestions internacionals del treball.

DOMÈNEC DE BELLMUNT

(Continuarà)

CORNELLA

Dimarts passat se celebrà, al Centre Radical d'aquest poble, un "lunch" amb motiu de commemorar l'11 de febrer; hi van ésser representats la majoria dels elements republicans del poble; hi assistí també l'ex-Diputat En Lluís Companys, qui, després de dirigir la paraula al públic que omplena el local, s'entornà a Hospitalet, d'on havia vingut.

No cal dir que En Companys fou aplaudit i felicitat.

Parlaren també els companys E. Pons, B. Mayor, F. Vallhonrat i Ll. Marigó, acabant-se l'acte en mig de la gran satisfacció dels concurrents.

A. FABRÉS.

SARREAL

EN aquest poble hi ha un centre republicà. Aquest centre, que un dia donà prova d'espiritualitat i energia, avui no té un àtom de vida; és sec com una branca morta. Els que el fundaren, li varen donar un caire democràtic; avui li donen un caire panxista, de burgès; a penes si es recorden de l'ideal que un dia els il·luminava.

Per què aquest canvi de les seves idees?

Si jo no els conegués, diria que no són els mateixos homes; però els conec; tots es recullen en aquesta casa; fins sento les seves discussions, que totes són iguals; jugades de "tresillo". A les parets d'aquest local hi ha la figura de tres homes que exposaren llur vida, en trencar el jou de la injustícia.

Per què els hi varen posar, aquests homes?, per honorar la seva memòria?, potser sí, però avui ja no els recorden, ja els han oblidat en tots els seus actes, i la pols se'ls menja, el fum i el baf que allí es respira, profanen aquells rostres, que vessen bondat i intel·ligència. Per què suportar aquesta baixesa i aquesta ingratitude? Jo prego a aquests homes, que poden i saben fer-ho, que enalteixin la figura de Pi i Margall, en lloc de deixar-la en aquest estat deplorable.

GRANOLLERS

SABEM que un grup de joves de la nostra ciutat, una part selecta, es proposen organitzar un grup denominat "Joventut Republicana". No sabem si aquest grup actuarà d'acord amb "Aliança Republicana", o si actuarà per compte propi. De moment, sabem que es proposen no accep-

tar cap partidisme, sigui qui sigui el capdavanter, que no estigui d'acord amb llur ideari.

També creiem cert que dintre poc temps sortirà un nou periòdic—netament d'esquerra—, i que serà un digne portaveu granollerí.

Ja és hora que a la nostra ciutat surti un periòdic que ens informi de quelcom més que dels casaments, prometatges, atropells, etc. Ei!... i de treure's els drapets al sol mútuament llurs escriptors.

"Robespierre" creu arribat el moment d'actuar, i crida a tots els granollerins, conscients, que simpatitzin amb "Joventut Republicana", que dintre uns dies es procedirà a l'organització legal d'aquest nou partit, que tal vegada representi la reorganització d'un dels més vells de casa nostra.

Al servei de "Joventut Republicana".

"ROBESPIERRE".

E. B. (Anglès).—Anirà.

J. N.—Anirà. I gràcies.

J. A. M.—Amb el seu permís ho passarem a "L'Esquella"

P. G. i P. (Vilasacra).—No hi ha tantes faltes d'ortografia com vostè suposa; però n'hi ha. El que passa és que en la seva lletra, vostè s'oblida d'explicar-nos què és ço que va passar.

Volney.—Anirà.

S. M.—L'article està bastant bé. Acceptat.

A. B. C. (Castellfollit de la Roca).—Anirà. Seguiu lluitant contra les injustícies, que sempre ens tindreu al costat vostre.

A. J. (Sant Pol de Mar).—Anirà. Però penseu que tenim molt original i no us despaucieu.

M. M. (Sarreal).—Estimat amic: l'article anirà; però penseu que tenim molt original!

AQUEST NUMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

Impremta "La Campana". — Om, 8

—... si em vol tenir al seu costat, m'ha de donar l'esquerra.

El de la U. P.

—Que per quin costat em decanto? Jo, ja se sap; pel costat dels que guanyin.